

Sygn. akt III AUa 967/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Krzysztof Szewczak
Sędziowie:	SA Krystyna Smaga SA Elżbieta Gawda (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2012 r. w Lublinie

sprawy Z. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 6 lipca 2012 r. sygn. akt VII U 1646/12

oddala apelację.

III AUa 967/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie wnioskodawcy Z. J. od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. odmawiającej prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Wnioskodawca Z. J. ur. dnia (...), złożył w dniu 20 września 2011 roku po raz pierwszy wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Do wniosku dołączył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynikało, iż pracował w okresach od 2 maja 1979 roku do 25 sierpnia 1982 roku oraz od 1 stycznia 1983 roku do 30 października 1992 roku w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy. Pozostałe dokumenty dotyczące zatrudnienia i ubezpieczenia wnioskodawca przedstawił wraz z wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego, w tym m.in. świadectwa pracy z Powiatowego Zarządu Dróg (...) w C. za okres od 11 września 1970 roku do 31 grudnia 1975

roku, z Okręgowego Zakładu (...) drogowych w L. - Bazy w C. za okres od 1 stycznia 1976 roku do 31 grudnia 1991 roku oraz z Przedsiębiorstwa (...) w L. - Bazy w C. za okres od dnia 1 stycznia 1992 roku do 30 października 1992 roku.

Decyzją z dnia 29 września 2011 roku pozwany organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, nie uwzględniając żadnego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych, a ponadto wskazując, iż skarżący nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy.

W dniu 14 grudnia 2011 roku wnioskodawca złożył kolejny wniosek o przyznanie prawa do emerytury, dołączając świadectwo pracy z dnia 10 grudnia 2011 roku, z którego wynika, iż w dniu 10 grudnia 2011 roku rozwiązał stosunek pracy z J. M. prowadzącym Firmę Usługowo – (...).

Po ponownej analizie złożonej dokumentacji organ rentowy odmówił prawa do emerytury i ustalił, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się łącznym okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym 30 lat 9 miesięcy i 15 dni, nie uznał natomiast żadnego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że Z. J. od dnia 1 września 1967 roku do 31 sierpnia 1970 roku pracował jako pracownik młodociany - uczeń praktycznej nauki zawodu w Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w C.. W tym czasie ukończył (...) Szkołę Zawodową dla pracujących przy (...) w C.. Następnie od dnia 11 września 1970 roku podjął pracę w Powiatowym Zarządzie Dróg (...) w C.. W okresie tego zatrudnienia odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową (od dnia 24 kwietnia 1972 roku do dnia 11 kwietnia 1974 roku) a w dniu 2 maja 1974 roku powrócił do pracy. Na mocy porozumienia między zakładami pracy wnioskodawca od dnia 1 stycznia 1976 roku został przeniesiony do Okręgowego Zakładu (...) w L. - Baza w C., gdzie pracował do 31 grudnia 1991 roku. Od dnia 1 stycznia 1992 roku został przeniesiony do P.W (...) w L., który był następcą prawnym Okręgowego zakładu (...) w L.. Zatrudnienie w tym zakładzie trwało do dnia 31 października 1992 roku.

W okresach od 15 października 1993 roku do 15 kwietnia 1994 roku oraz od 10 października 1994 roku do 29 kwietnia 1995 roku skarżący pracował w Szkole Podstawowej nr (...) w C. jako sezonowy palacz centralnego ogrzewania.

W Powiatowym Zarządzie Dróg (...) w C. wnioskodawca został początkowo zaangażowany na stanowisko mechanika samochodowego na bazie w C. i obowiązki te wykonywał do dnia powołania do służby wojskowej. Po powrocie do pracy, od dnia 2 maja 1974 roku, wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku ślusarza remontowego. Od dnia 4 czerwca 1974 roku skarżący na swój wniosek został przeniesiony na stanowisko kierowcy samochodowego, które zajmował do czasu zatrudnienia w Okręgowym Zakładzie (...) w L. tj. do 31 grudnia 1975 roku.

W okresie kiedy odwołujący zajmował stanowisko kierowcy samochodowego do jego obowiązków należały wyjazdy w teren pogotowiem technicznym oraz naprawa sprzętu ciężkiego. Wnioskodawca na zmianę z innymi kierowcami prowadził samochód pogotowia technicznego, a na miejscu dokonywał napraw i bieżącej konserwacji sprzętu. Pracę w takim charakterze kontynuował po powstaniu Okręgowego Zakładu (...), w którym został zatrudniony na zasadzie porozumienia między zakładami pracy, aż do dnia 28 lipca 1980 roku, kiedy to został przeniesiony na stanowisko kierowcy a następnie maszynisty. Wnioskodawca wykonywał wówczas obowiązki operatora spycharki. Od dnia 26 sierpnia 1982 roku otrzymał angaż na stanowisko mechanika do dnia 31 grudnia 1982 roku, a od dnia 1 stycznia 1983 roku ponownie został zatrudniony na stanowisku kierowcy cementowozu – samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracę tą odwołujący wykonywał również po przekształceniu zakładu w przedsiębiorstwo (...) tj. do dnia 30 października 1992 roku.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił częściowo w oparciu o zeznania świadków T. D., M. C. i wnioskodawcy, uznając je za spójne, wzajemnie się uzupełniające a tym samym zasługujące na przymiot wiarygodności oraz częściowo w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd nie obdarzył wiarą zeznań świadków co do okresów wykonywania przez wnioskodawcę prac na poszczególnych stanowiskach, gdyż świadkowie podawali w tym przypadku rozbieżne informacje, a daty wskazywali w sposób przypuszczający.

W ocenie Sądu Okręgowego zeznania wnioskodawcy znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadków, jak również w dowodach z dokumentów. Brak jest jakichkolwiek podstaw do ich kwestionowania, wobec czego Sąd uznał je w pełni za wiarygodne.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy ustalił również częściowo w oparciu o dowody z dokumentów zawarte w aktach organu rentowego. Sąd podkreślił jednak, iż dokumentach tych zachodziło wiele rozbieżności - świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) z dnia 12 maja 1993 roku różni się od treści od znajdującej się w aktach osobowych kserokopii tego świadectwa (kserokopia została potwierdzona za zgodność z oryginałem przez Archiwum L. Urzędu Wojewódzkiego w L.) - w skopiowanym dokumencie dopisano dodatkowo okres zatrudnienia w warunkach szczególnych. Podobnie w świadectwach pracy - w obydwu wystawionych w dniu 6 listopada 1992 roku wskazano inne okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych. Nadto okresy te nie pokrywają się z informacjami zawartymi w angażach, zachowanych w aktach osobowych. Sąd wskazał nadto, że nieścisłości występują też w świadectwie pracy z dnia 31 grudnia 1975 roku, wystawionym przez Powiatowy Zarząd Dróg (...) w C., gdyż wskazano tam wyłącznie jedno stanowisko wnioskodawcy - kierowca samochodu ciężarowego, podczas gdy z umowy o pracę i zachowanych angażów oraz zeznań skarżącego wynika, że pracował on również na stanowisku mechanika, a w legitymacji ubezpieczeniowej wskazano stanowisko ślusarza remontowego. W okresie zaś po odbyciu służby wojskowej wnioskodawca, jak sam zeznał, jeździł co prawda samochodem ciężarowym ale nie w pełnym wymiarze czasu pracy - do zakresu jego czynności należała bowiem również naprawa sprzętu ciężkiego w terenie.

Mając powyższe rozbieżności na uwadze Sąd Okręgowy ustalił okresy wykonywania przez Z. J. poszczególnych prac na podstawie umowy o pracę z dnia 11 września 1970 roku, angażów zachowanych w aktach osobowych oraz zeznań wnioskodawcy i częściowo zeznań świadków.

Na tej podstawie Sąd przyjął, iż Z. J. pracował w warunkach szczególnych od dnia 29 lipca 1980 roku do dnia 25 sierpnia 1982 roku na stanowisku maszynisty operatora spycharki i maszynisty, a następnie do dnia 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1992 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy oddalił odwołanie, przywołując przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227, ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43).

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 i 2 cyt. ustawy mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy o którym mowa w art. 27. Emerytura przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cyt. rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 25 lat dla mężczyzn. W świetle § 4 ust. 1 cyt. rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy zważył, iż wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w Okręgowym Zakładzie (...) oraz Przedsiębiorstwie (...) na stanowiskach maszynisty spycharki od 29 lipca 1980 roku do 25 sierpnia 1982 roku oraz kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (cementowozu) od 1 stycznia 1983 roku do 30 października 1992 roku. Są to prace wymienione w wykazie A dziale V poz. 3 „prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych” oraz wymienione w dziale VIII poz. 2 prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W ocenie Sądu Okręgowego za okres pracy w warunkach szczególnych nie można uznać zatrudnienia wnioskodawcy w charakterze kierowcy pogotowia technicznego, gdyż wnioskodawca pracował wówczas jedynie przez część czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego, a do głównych jego obowiązków należała naprawa i konserwacja sprzętu w terenie. Nie można zatem przyjąć, iż wykonywał w tym okresie pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Oznacza to, że wnioskodawca przepracował w szczególnych warunkach 12 lat 10 miesięcy i 26 dni.

Z. J. nie spełnił zatem wymogów do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości i zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na wadliwym przyjęciu, że wnioskodawca nie spełnia wymogów do nabycia prawa do emerytury, gdyż na dzień 31 grudnia 1998 r. nie wykazał się 15 letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach, podczas gdy faktycznie udowodnił taki okres zatrudnienia.

Wskazując na powyższy zarzut apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa do emerytury.

Apelujący wywodził, że Sąd Okręgowy nie przedstawił przekonujących argumentów, z których wynikałoby, że zatrudnienie wnioskodawcy w charakterze kierowcy pogotowia technicznego w Okręgowym Zakładzie (...) w L. nie może stanowić pracy w szczególnych warunkach. Skarżący był jedynym kierowcą pogotowia w tym okresie i obsługiwał dużą ilość maszyn w rozległym terenie, wykonując pracę do późnych godzin wieczornych. Sporadycznie pomagał w naprawie sprzętu, aby szybko usunąć awarię. Z tych względów w jego ocenie spełnił warunek 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Z tych względów skarżący uznawał apelację za uzasadnioną.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości zarówno ustalenia faktyczne jak i rozważania prawne poczynione przez Sąd I instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Podnoszony w apelacji zarzut sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego jest bezzasadny. Badając odwołanie wnioskodawcy od decyzji odmawiającej prawa do emerytury Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń, znajdujących oparcie w zebranym w sprawie materiale dowodowym. Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych od dnia 29 lipca 1980 r. do dnia 25 sierpnia 1982 r. na stanowisku operatora spycharki i maszynisty oraz od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1992 r. w charakterze kierowcy cementowozu. Słusznie Sąd Okręgowy zważył, że pozostały sporny okres tj. okres wykonywania pracy w Okręgowym Zakładzie (...) w L. od 1 stycznia 1976 r. do 28 lipca 1982 r. nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca wykonywał wówczas pracę kierowcy pogotowia technicznego-mechanika i oprócz wykonywania obowiązków kierowcy

zajmował się też naprawami sprzętu w terenie. Fakty te potwierdził sam wnioskodawca jak i świadek M. C. (k.12v i 35v oraz k. 36) a dodatkowo znajdują one potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych skarżącego, w których wymieniany jest jako mechanik samochodowy.

Podnoszone w apelacji okoliczności dotyczące czasu pracy nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, skoro z zeznań samego wnioskodawcy wynika, iż łączył on obowiązki kierowcy pogotowia technicznego z obowiązkami mechanika.

Jak słusznie przyjął Sąd Okręgowy o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych można mówić wówczas gdy jest ona wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy - § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia. Łączenie w ramach obowiązującego wnioskodawcę czasu pracy, pracy w warunkach szczególnych z innym rodzajem pracy oznacza, że praca w warunkach szczególnych nie jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca ma charakter stały jeśli jest wykonywana ciągle, bez przerw przeznaczonych na wykonywanie innych obowiązków.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż wnioskodawca nie wykonywał stale pracy w charakterze kierowcy pogotowia technicznego, gdyż łączył obowiązki kierowcy z obowiązkami mechanika. Praca mechanika nie jest pracą w warunkach szczególnych a zatem nie można przyjąć, że sporny okres zatrudnienia jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Fakt ten przesądza o niespełnieniu przez wnioskodawcę przesłanki legitymowania się co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, rozumianej jako praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skoro Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny to brak podstaw do uwzględnienia apelacji poprzez zmianę wyroku i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury.

Z tych względów i na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.